

دوتا ۳۳۴	عهدجدید / ۲۷
	اول و دوم تیموتائوس و تیطس
S = معلم ۲ (تدریس توسط معلم ۲)	

(S) به برنامه " دوره شاگردسازی از رادیو " خوش آمدید. در این مجموعه تعلیمی، فرصت خواهید داشت با کتاب مقدس آشنا شوید. امروز دو رساله اول و دوم تیموتائوس و رساله تیطس را معرفی می‌کنیم. در بخش اول، عمدتاً به اثبات این امر می‌پردازیم که این رسالات را براستی خود پولس رسول نوشته است.

نکته ۱. نویسنده رسالات اول و دوم تیموتائوس و تیطس

اگرچه این سه رساله را گاه "رسالات شبانی" می‌نامند، اما تیموتائوس و تیطس "شبان" به مفهوم امروزی کلمه نبودند، بلکه صرفاً همکاران ویژه پولس رسول بودند. آنان شبانی یا خادمی کلیساهای محلی خاصی را برعهده نداشتند، بلکه فرستادگانی رسول بودند که پولس آنها را به جاهایی خاص می‌فرستاد تا مأموریت یا وظیفه بخصوصی را به انجام برسانند. تیموتائوس و تیطس دستیاران رسولان عیسی مسیح بودند و به تأسیس نخستین کلیساهای در آسیا و اروپا کمک می‌کردند. رهبری این کلیساهای را گروهی از پیران یا رهبران برعهده داشتند (اول تیموتائوس ۳؛ تیطس ۱).

برخی کوشیده‌اند با ذکر دلایل گوناگون ثابت کنند که رسالات تیموتائوس و تیطس را پولس ننوشته است. در زیر به چهار دلیل عمده که از سوی اینگونه افراد عنوان شده است اشاره خواهیم کرد و به هر کدام به نوبت پاسخ خواهیم داد:

دلیل اول. برخی می‌گویند که این رسالات به مسائلی می‌پردازند که تنها در اواسط قرن دوم میلاد سر بر کرد. در اواسط قرن دوم میلاد، معلم کاذبی بنام ماریون نه تنها منکر این شد که این رسالات را پولس نوشته است، بلکه خود این رسالات را نیز بکلی مردود شمرد. ماریون قائل به نوعی تثویت بود و می‌گفت خدای عهدعتیق خدایی عادل است، و حال آنکه خدای عهدجدید خدای نیکویی است که خود را در عیسی مسیح مکتشف ساخت. ماریون می‌گفت که یهودیان که به خدای عادل اعتقاد داشتند، مسیح را به صلیب کشیدند. ماریون درمورد تضادی که پولس بین شریعت و انجیل قائل بود دچار سوءتفاهم بود و آن را تحریف و مخدوش ساخت. به همین جهت، عهدعتیق را بکلی رد کرد و از عهدجدید نیز انتقاد نموده، تنها ده رساله از رسالات پولس را قبول داشت. ماریون به رستخیز بدن معتقد نبود و تنها به رستگاری روح اعتقاد داشت. او می‌گفت انسان باید بدن خود را با ریاضت‌کشی رستگار سازد. ماریون به هیچ وجه نمی‌توانست رسالات اول و دوم تیموتائوس و رساله تیطس را بپذیرد، زیرا اول تیموتائوس ۴: ۳-۴ و تیطس ۱: ۱۴-۱۵ تعلیم وی را مبنی بر ریاضت‌کشی‌ای که ازدواج را نامشروع می‌دانست و برای روزه قوانین خشک و دست و پاگیری وضع می‌کرد، محکوم می‌ساخت. اگرچه ماریون در اواسط قرن دوم میلاد می‌زیست، اما عقایدی که او پیرو آن بود در همان دوران عهدجدید نیز وجود داشت و قوانین خشک فریسیان و تعلیمی که پولس در کولسیان ۲: ۱۴-۲۳ می‌دهد خود گواه این امر است.

رسالات تیموتائوس و تیطس در ضدیت با بدعت "گنوستیکی" که در قرن دوم رواج پیدا کرد نوشته نشد، بلکه این رسالات برضد تعالیم و آیین‌های غلطی بود که در همان قرن اول میلاد وجود داشت. بعلاوه، بدعت "گنوستیکی" بطور ناگهانی در قرن دوم ظاهر نشد، بلکه خاستگاه آن در واقع به قرن اول میلاد بازمی‌گردد. این بدعت یک نظام تعلیمی واحد و یکپارچه نبود، بلکه آمیخته‌ای بود از فلسفه افلاطونی، عرفان شرقی، یهودیت کبالی و برخی عناصر مسیحیت. بدعتی که پولس در رسالات تیموتائوس و تیطس آن را محکوم می‌سازد از برخی جهات به بدعت "گنوستیکی" در قرن دوم شبیه است، اما به هیچ وجه خود این بدعت نیست. در رسالات تیموتائوس و تیطس بوضوح خاطر نشان شده که مناقشه بر سر شریعت یهود است، و حال آنکه آیین ناستکی در قرن دوم هیچ کاری با شریعت نداشت (اول تیموتائوس ۱: ۳-۸؛ تیطس ۳: ۹). در رسالات تیموتائوس و تیطس بوضوح خاطر نشان شده که معلمان کذب "از خنثه‌شدگان" بودند (تیطس ۱: ۱۰) و مناقشات نیز درمورد "افسانه‌های یهود" بود (تیطس ۱: ۱۴). پولس، پیشتر در کولسیان ۲: ۱۴-۲۳ نیز درمورد گرایش‌های ریاضت‌جویانه‌ای مشابه هشدار داده بود. به همین جهت می‌توان چنین نتیجه گرفت که این رسالات به احتمال زیاد توسط خود پولس در قرن اول میلاد نوشته شده‌اند.

دلیل دوم. برخی می‌گویند که واژگان بکار رفته در این رسالات بیشتر شبیه واژگانی است که پدران کلیسا در قرن دوم میلاد در نوشته‌های خود بکار برده‌اند. پدران کلیسا، نخستین رهبران کلیسا بودند و از اواخر قرن اول تا اوایل قرن چهارم میلاد فعالیت داشتند. واژگانی که این عده در نوشته‌های خود بکار می‌بردند در مقایسه با واژگان بکار رفته در عهدجدید ادبی‌تر بود و بیشتر به آثار کلاسیک شباهت داشت. بین واژگان بکار رفته در این رسالات و واژگانی که پدران کلیسا در نوشته‌های خود بکار می‌بردند، تا اندازه‌ای شباهت وجود دارد. اما این بدان معنا نیست که رسالات تیموتائوس و تیطس لزوماً در دوران پدران کلیسا نوشته شده است. فراموش نکنیم که پولس مرد بسیار فرهیخته‌ای بود و نزد استاد معروف غملائیل درس خوانده بود. او به زبانهای عبری، یونانی و لاتین تسلط کامل داشت و احتمالاً بیش از هر رسول دیگری سفر کرده بود. این واقعیت که او در اول قرن نین ۱۵: ۳۳ از میانبر و در اعمال ۱۷: ۲۸ از آراتوس نقل‌قول می‌کند که هر دو از شعرای یونان بودند، نشان می‌دهد که او بخوبی با ادبیات کلاسیک آشنایی داشت. پولس که در شهر رومی ترسوس متولد شده بود و مدت‌ها در روم زندانی بود، بارها در نوشته‌های خود از لغات لاتین استفاده می‌کند. بعنوان مثال، در دوم تیموتائوس ۴: ۱۳ عبارات "قبای" و "ردا" را بکار می‌برد، در دوم قرن نین ۲: ۱۴ از عبارت "در موکب ظفر" استفاده می‌کند، و در فیلیپیان ۱: ۱۳ عبارت "فوج خاص" را بکار می‌برد. بعلاوه، بیش از نیمی از تقریباً سی واژه لاتینی که در عهدجدید بکار رفته است، توسط لوقا همکار پولس نوشته شده است. هیچ نویسنده‌ای در دنیا نیست که در ابتدای کارش فهرستی از کلماتی که باید در نوشته خود بکار ببرد به او داده شود و او تنها مجاز

به استفاده از آن کلمات باشد. به همین ترتیب نیز نباید از پولس انتظار داشت که تنها از یک سلسله کلمات خاص استفاده کند و آنها را به طور مساوی در تمام نوشته‌هایش بکار ببرد. پولس از آنجا که بهنگام نگارش این رسالات مسن‌تر بود و نه خطاب به کلیسایی خاص، بلکه خطاب به همکاران خود تیموتائوس و تیطس می‌نوشت، و موضوع نوشته‌هایش نیز مسائل مربوط به نحوه اداره کلیسا بود، کاملاً طبیعی است که کلماتی که در این رسالات بکار می‌برد با رسالاتی که خطاب به کلیساهای مختلف نوشته است فرق داشته باشد. به همین جهت می‌توان چنین نتیجه گرفت که این رسالات به احتمال زیاد توسط خود پولس در قرن اول میلاد نوشته شده‌اند.

دلیل سوم. برخی می‌گویند نظام کلیسایی که در این رسالات می‌بینیم در مقایسه با آنچه در زمان پولس وجود داشت بسیار پیشرفته‌تر است. این عده می‌گویند رسالات تیموتائوس و تیطس به دورانی اشاره دارند که کلیسا به صورت نهادی پیچیده و سازمان‌یافته عمل می‌کرد و رهبران آن حقوق می‌گرفتند و همگی دارای شرایط و ویژگی‌های خاصی بودند. اما باید توجه داشت که نظام کلیسایی که در این رسالات می‌بینیم را می‌توان کمابیش در دیگر جاهای عهدجدید نیز شاهد بود. در اعمال ۶ می‌خوانیم که خادمان در همان اولین کلیسای شهر اورشلیم نیز وجود داشتند و واجد شرایط خاصی بودند. در اعمال ۱۴: ۲۳ نیز می‌خوانیم که پولس در اولین سفر بشارتی خود پیرانی را در کلیساهای جدیدالتأسیس منصوب نمود، و بر اساس اعمال ۲۰: ۱۷ - ۲۸ و اول پطرس ۵: ۱ - ۴، این پیران دارای شرایط و ویژگی‌های بخصوصی بودند که با خصوصیتی که در اول تیموتائوس فصل ۳ بیان شده کاملاً مطابقت دارد. بعلاوه، برخلاف تمایزی که از اوائل قرن دوم میلاد بین منصب اسقف و منصب پیران بوجود آمد، در این رسالات هیچ نشانی از چنین تمایزی به چشم نمی‌خورد. در نامه‌های شخصی بنام ایگناتیوس اهل انطاکیه که در سال ۱۱۰ میلاد به شهادت رسید، بتدریج شاهد ظهور نظام اسقفی در کلیساهای محلی هستیم و نه هنوز در حوزه‌های کلیسایی. نظام اسقفی، نوعی نظام اداری کلیسا است که در آن اسقف یا ناظر بر کار رهبران یا پیران کلیسا نظارت می‌کند. و حال آنکه در تیطس ۱: ۵ - ۷، اول تیموتائوس ۳: ۱ - ۷، اعمال ۲۰: ۲۸، فیلیپیان ۱: ۱ و اول پطرس ۵: ۱ - ۴، لقب اسقف یا ناظر بعنوان مترادفی برای رهبر یا پیر بکار رفته است و هیچ فرقی بین این دو منصب نمی‌بینیم. بنابراین چنین نتیجه می‌گیریم که نظام کلیسایی که در رسالات تیموتائوس و تیطس می‌بینیم در مقایسه با آنچه که در زمان عهدجدید وجود داشت پیشرفته‌تر نبود، و در نتیجه این رسالات را به احتمال زیاد خود پولس در قرن اول میلاد نوشته است.

دلیل چهارم. برخی می‌گویند که این رسالات پس از تنها مورد زندانی شدن پولس در روم و بعد از مرگ او نوشته شد. برخی معتقدند که پولس تنها یکبار در روم زندانی شد و سپس او را به شهادت رساندند. این عده می‌گویند که تمام سفرهای پولس در کتاب اعمال به ثبت رسیده است، و این سفرها با تنها مورد زندانی شدن او در روم خاتمه می‌یابد. این عده معتقدند که چون آندسته از سفرهای پولس که در رسالات تیموتائوس و تیطس به آنها اشاره شده است را نمی‌شد در هیچ جای کتاب اعمال گنجاند، این رسالات مدتها پس از زمان پولس توسط کسی که وانمود می‌کرد پولس است نوشته شد. اما اگر شرح حال زندانی شدن پولس در روم را دقیق‌تر بررسی کنیم، به نتیجه‌ای کاملاً متفاوت خواهیم رسید: اولین دوران زندانی شدن پولس در روم که در اعمال ۲۸ توصیف شده، با دومین مورد زندانی شدن او در روم که در دوم تیموتائوس شرح داده شده است کاملاً فرق دارد.

یک. "کتاب اعمال، خواننده را آماده می‌کند که انتظار آزادی پولس را داشته باشد."

در سراسر کتاب اعمال می‌بینیم که فرماندار و حاکمان رومی بسیار محترمانه با پولس رفتار می‌کنند. رؤسای ارتش و حاکمان سیاسی رم با پولس خوش‌رفتاری می‌کردند و برای او احترام قائل بودند، و بارها جان او را حفظ کردند. هنگامی نیز که پولس به روم رسید، به او اجازه داده شد که تنها با یک سرباز محافظ در منزل شخصی خود زندگی کند (اعمال ۲۸: ۱۶). پولس اگرچه یک زندانی بود، اما از آزادی‌های زیادی برخوردار بود و اجازه داشت کسانی را به ملاقات بپذیرد و حتی انجیل را موعظه کند (اعمال ۲۸: ۳۰ - ۳۱). اولین دوران زندانی بودن پولس از سال ۶۰ تا ۶۱ میلاد بود.

دو. "رسالات پولس از زندان، خواننده را آماده می‌کند که انتظار آزادی پولس را داشته باشد."

پولس در اولین دوره زندانی بودن خود چهار رساله نوشت: کولسیان، فلیمون، افسسیان و فیلیپیان. او در فیلیپیان ۱: ۲۵ - ۲۷ و ۲: ۲۴ می‌نویسد که مطمئن است بزودی آزاد خواهد شد و نزد ایمانداران فیلیپی خواهد آمد. در فلیمون ۱: ۲۲ نیز می‌خواهد که برایش اتاقی آماده کنند زیرا امیدوار است بزودی از زندان آزاد شود.

سه. "وجود خود رسالات تیموتائوس و تیطس مبتنی بر این پیش‌فرض است که پولس از اولین دوره زندان در روم آزاد شده و پیش از آنکه برای بار دوم به زندان رود، سفرهای مختلفی را آغاز کرده بود."

این واقعیت که کلیسای اولیه رسالات تیموتائوس و تیطس را بعنوان متونی راستین و الهامی پذیرفته بود خود گواه آن است که کلیسای اولیه می‌دانست که پولس دو بار در روم زندانی شد.

چهار. "پولس مدتها قبل از آنکه اولین بار در روم زندانی شود قصد داشت به اسپانیا سفر کند، اما این سفر تنها مابین زندانی شدن اول و دوم او می‌توانسته صورت گرفته باشد."

در روم میان ۱۵: ۲۴ و ۲۸، پولس می‌گوید که پس از ورود به روم خوشحال خواهد شد اگر مسیحیان روم او را در سفرش به اسپانیا یاری دهند. اگرچه رسالات تیموتائوس و تیطس در این مورد که آیا پولس برآستی چنین سفری به اسپانیا انجام داد یا نه چیزی نمی‌گویند، اما از نوشته‌های نخستین پدران کلیسا چنین برمی‌آید که او به سفر اسپانیا رفت. کلیمنت روم در دهه اول قرن اول میلاد از شهر روم به مسیحیان قرن‌تس چنین می‌نویسد: "پولس که طریق عدالت را به تمامی جهان آموخت، پس از آنکه تا به اقصای مغرب زمین سفر کرد و در برابر فرمانروایان جهان شهادت داد، دنیای فانی را ترک کرد و به مکان مقدس بالا برده شد. او الگویی متعال از شکیبایی برای ما بجای گذاشت." (نامه اول کلیمنت به ایمانداران قرن‌تس، فصل ۵ آیه ۷). طبیعی‌ترین تفسیر این نوشته کلیمنت این است که پولس از روم که مرکز امپراتوری رم بود به دورترین منطقه غرب اروپا که همان اسپانیا

بود سفر کرد. در سنه موراتوری به سال ۱۷۰ میلاد نیز به سفر پولس به اسپانیا اشاره شده است. اوزیبوس مورخ کلیسا نیز در حدود سال ۳۰۰ میلاد می‌نویسد: «لوقا نیز که کتاب اعمال رسولان را نوشت، نوشته خود را با این گفته که پولس دو سال را آزادانه در روم گذراند و کلام خدا را بی هیچ مانع موعظه کرد، به پایان آورد. در سنت رسولان چنین آمده است که پولس پس از دفاع از خود، مجدداً به خدمت موعظه فرستاده شد و هنگامی که برای بار دوم به شهر روم قدم نهاد، بدست زنون به شهادت رسید. پولس در مدتی که در زندان بود رساله دوم تیموتائوس را نوشت، و همزمان اعلام داشت که اولین دفاعیه خود را در دادگاه به پایان برده و شهادتش نزدیک است.» (تاریخ کلیسا جلد دوم، فصل بیست و دوم، بخش‌های ۱ و ۲). بنابراین چنین نتیجه می‌گیریم که شواهد و آثار تاریخی بیشتر حاکی از آن است که پولس دو بار در روم زندانی شد و نه یک بار، و از این رو رسالات تیموتائوس و تیتوس را به احتمال زیاد خود پولس در قرن اول میلاد نوشته است.

دلیل پنجم. نویسنده رسالات تیموتائوس و تیتوس خود پولس رسول است. همانطور که در بالا دیدیم، هیچ دلیل قانع‌کننده‌ای وجود ندارد که بتواند ثابت کند این رسالات را پولس نوشته است.

در هر سه این رسالات بوضوح قید شده که نویسنده پولس رسول است. واقعیاتی که این رسالات در مورد آن سخن می‌گویند همان واقعیاتی است که در کتاب اعمال و در دیگر رسالات پولس بدانها اشاره شده است. بعنوان مثال، هم در اول تیموتائوس ۲: ۱۳ و هم در اعمال ۲۶: ۹ - ۱۱، پولس خود را کسی توصیف می‌کند که زمانی کفر می‌گفته، جفا می‌رسانده و به خشونت متوسل می‌شده است. هم در اول تیموتائوس ۲: ۷ و هم در غلاطیان ۲: ۷ گفته شده که پولس پس از توبه، از سوی خدا تعیین شد تا حقیقت را اعلام کند و رسول و معلم باشد (دوم تیموتائوس ۱: ۱۱). پولس هم در دوم تیموتائوس ۳: ۱۰ - ۱۱ و هم در دوم قرنتیان ۱۱ می‌گوید که در راه موعظه انجیل متحمل زحمات زیادی شده است. او هم در اول تیموتائوس ۱: ۲ و هم در اول قرنتیان ۴: ۱۷ تیموتائوس را پسر ایمانی خویش می‌خواند (تیتوس ۱: ۴ و دوم قرنتیان ۲: ۱۳ و ۸: ۲۳). پولس همچنین در دوم تیموتائوس ۴ و تیتوس ۳، از همکارانی اسم می‌برد که اسامی‌شان از کتاب اعمال و دیگر رسالات پولس برای ما آشنا است. ساختار این سه رساله نیز دقیقاً همانی است که در سایر رسالات پولس شاهدیم. تمام این سه رساله با اسم نویسنده و منصب او، اسم مخاطب یا مخاطبین رساله، سلام و درودهای آغازین، و دعا یا شکرگزاری آغاز می‌شوند. در پایان نامه نیز درودهای پایانی و دعای برکت را شاهدیم. و سرانجام، شهادت یکصدای کلیسای اولیه نیز گواهی می‌دهد که رسالات تیموتائوس و تیتوس را برآستی خود پولس نوشته است.

نکته ۲. مخاطب دو رساله اول و دوم تیموتائوس.

اول. تاریخ زندگی تیموتائوس.

یک. اولین بار در اعمال ۱۶: ۱ به تیموتائوس اشاره می‌شود. تیموتائوس احتمالاً در لیستره واقع در ترکیه امروزی می‌زیست. پدرش یک یونانی بت‌پرست بود و مادرش زنی یهودی بنام اِفنیکی (اعمال ۱۶: ۱؛ دوم تیموتائوس ۱: ۵). بر اساس دوم تیموتائوس ۱: ۵، هم مادر بزرگ و هم مادر تیموتائوس عمیقاً به عیسی مسیح ایمان داشتند و تیموتائوس مطابق آنچه در دوم تیموتائوس ۳: ۱۵ آمده است، از همان ابتدای کودکی تعالیم کتاب‌مقدس (عهدعتیق) را فراگرفته بود. بنابراین احتمالاً مادر بزرگ و مادر تیموتائوس پیش از خود او به مسیح ایمان آورده بودند و در ایمان آوردن تیموتائوس نقشی بسزا داشتند.

دو. در جریان اولین سفر رسالت بشارتی پولس از سال ۴۷ تا ۴۸ میلاد، تیموتائوس احتمالاً شخصاً قلب و زندگی خود را به عیسی مسیح سپرد زیرا پولس در اول تیموتائوس ۱: ۲ او را «فرزند» روحانی خود می‌خواند (اول قرنتیان ۴: ۱۷؛ دوم تیموتائوس ۱: ۲).

سه. در جریان دومین سفر رسالت بشارتی پولس از سال ۵۰ تا ۵۲ میلاد، تیموتائوس دعوت پولس را برای ملحق شدن به گروهی متشکل از پولس، سیلاس و لوقا پذیرفت. در اعمال ۱۶: ۲ می‌خوانیم که مسیحیان لیستره و دربه از تیموتائوس به نیکی یاد می‌کردند. پولس از آنجا که هنوز کار موعظه را از کنیسه‌های یهود آغاز می‌کرد، تیموتائوس را ختنه کرد تا باعث رنجش یهودیان شریعت‌گرا نشود (اعمال ۱۶: ۳). احتمالاً در همین زمان بود که شورای پیران کلیسا که در جریان اولین سفر بشارتی پولس تعیین شده بودند (اعمال ۱۴: ۲۳) به اتفاق پولس بر تیموتائوس دست گذاشتند و او را برای مأموریت تازه‌اش دستگزار می‌نمودند (اول تیموتائوس ۱: ۱۸؛ ۴: ۱۴؛ دوم تیموتائوس ۱: ۶). این گروه بشارتی برای اولین بار وارد اروپا شد تا پیام انجیل را در آنجا موعظه کند و کلیساهایی در اروپا تأسیس نماید. لوقا در فیلیپی ماند (اعمال ۱۶: ۱۱ و ۱۶: ۱۷؛ ۱). تیموتائوس و سیلاس به اتفاق پولس در تسالونیک (اول تسالونیکیان ۱: ۱) و بیریه (اعمال ۱۷: ۱۰ و ۱۵) به موعظه انجیل پرداختند. سیلاس و تیموتائوس در بیریه ماندند تا به رشد کلیسای نوپایی که در آنجا تأسیس شده بود کمک کنند، ولی پولس به آتن سفر کرد (اعمال ۱۷: ۱۵). تیموتائوس مدت کوتاهی بعد به درخواست پولس نزد او به آتن رفت (اول تیموتائوس ۳: ۱ - ۲) و سپس پولس او را به تسالونیک فرستاد تا کلیسای نوپایی را که در آنجا تأسیس شده بود تشویق و دلگرم سازد (اول تسالونیکیان ۳: ۱ - ۲). پس از آنکه پولس آتن را ترک کرد و در قرنتس مشغول موعظه شد، سیلاس و تیموتائوس از تسالونیک (مقدونیه) به قرنتس آمدند (اعمال ۱۸: ۱ و ۵؛ اول تسالونیکیان ۳: ۶). پولس از قرنتس دو نامه خطاب به ایمانداران تسالونیک نوشت که در هر دوی آنها به سیلاس و تیموتائوس اشاره شده است (اول تسالونیکیان ۱: ۱؛ دوم تسالونیکیان ۱: ۱).

چهار. در جریان سومین سفر رسالت بشارتی پولس از سال ۵۳ تا ۵۷ میلاد، تیموتائوس در مدت سه سالی که پولس در افسس خدمت کرد همراه او بود. پولس تیموتائوس را از طریق مقدونیه به قرنتس فرستاد و می‌خواست تیموتائوس پس از رسیدن نامه اولش به ایمانداران قرنتس، وارد آن شهر شود (اعمال ۱۹: ۲۲؛ اول قرنتیان ۴: ۱۷؛ ۱۶: ۱۰). پولس پس از ترک افسس، به مقدونیه رفت و در آنجا در دیدار با تیموتائوس، رساله دوم خود به ایمانداران قرنتس را فرستاد (دوم قرنتیان ۱: ۱). تیموتائوس به همراه پولس به قرنتس رفت و آن دو به مدت سه ماه در قرنتس ماندند (اعمال ۲۰: ۳؛ رومیان ۱۶: ۲۱).

تیموتائوس با پولس به مقدونیه سفر کرد و در تروآس منتظر پولس ماند. پولس در این مدت احتمالاً در فیلیپی ماند (اعمال ۲۰: ۴ - ۵). سپس تیموتائوس احتمالاً به همراه پولس راهی اورشلیم شد (اول قرننثیان ۱۶: ۳).
پنج: در اولین دوره زندانی شدن پولس در روم از سال ۶۰ تا ۶۱ میلاد، تیموتائوس از نزدیک با پولس در تماس بود (کولسیان ۱: ۱؛ فلیمون ۱: ۱؛ فیلیپیان ۱: ۱). پولس از زندان نوشت که امیدوار است بزودی آزاد شود، و اینکه تیموتائوس را به فیلیپی خواهد فرستاد (فیلیپیان ۲: ۲۴ و ۱۹).

شش: مابین دو بار زندانی شدن پولس در روم، از سال ۶۱ تا ۶۴ میلاد، پولس به همراه تیموتائوس در افسس بود. تیموتائوس نخستین نامه‌ای را که پولس به او نوشت احتمالاً بین سالهای ۶۲ تا ۶۳ میلاد در افسس دریافت کرد (اول تیموتائوس ۱: ۳). پولس مصرانه از تیموتائوس خواست که در افسس بماند و در برابر معلمان دروغین ایستاده، تعالیم صحیح را به ایمانداران آنجا بیاموزد. تیموتائوس دومین نامه پولس را نیز که او در زمستان سالهای ۶۴ تا ۶۵ میلاد از زندانی در روم نوشته بود، در حالی که هنوز در افسس بسر می‌برد دریافت نمود (دوم تیموتائوس ۴: ۹ و ۲۱). در این مورد که آیا تیموتائوس قبل از وفات پولس در روم به نزد او رفت یا نه چیزی نوشته نشده است.

هفت: در عبرانیان ۱۳: ۲۳ بار دیگر از تیموتائوس نام برده می‌شود.

دوم. شخصیت تیموتائوس

تیموتائوس یعنی جلال دادن خدا یا پرستیدن خدا. پولس در فیلیپیان ۲: ۲۰ - ۲۲ می‌گوید که کس دیگری را مانند تیموتائوس سراغ ندارد که اینچنین خالصانه به فکر دیگران باشد. تیموتائوس کسی بود که نه منفعت خود، بلکه منفعت عیسی مسیح را طالب بود. او یک خادم واقعی بود و خود را از هر لحاظ وقف پادشاهی مسیح ساخته بود. پولس در اول قرننثیان ۴: ۱۷ می‌گوید که تیموتائوس در خداوند امین است و شیوه زندگی و تعالیم او را به مسیحیان یادآور خواهد شد. تیموتائوس در گروه بشارتی خود فرد امین و وفاداری بود و خود را متعهد به گروه می‌دانست. با توجه به آنچه در اول قرننثیان ۱۶: ۱۰ و دوم تیموتائوس ۱: ۷ آمده، تیموتائوس ظاهراً از لحاظ شخصیتی فرد کمرو، ترسو و کمحرفی بود. در اول تیموتائوس ۵: ۲۳ نیز می‌خوانیم که او اغلب بیمار می‌شد. بالینحال تیموتائوس آماده بود که خانه و کاشانه خود را ترک کرده، پولس رسول را در اکثر سفرهای پرمخاطره‌اش همراهی کند و خود نیز به مأموریت‌هایی دشوار فرستاده شود. مطابق دوم تیموتائوس ۴: ۹ و ۲۱، پولس می‌دانست که تیموتائوس نهایت سعی خود را خواهد کرد که در زندان به ملاقاتش بیاید. تیموتائوس فرد بسیار قابل‌اعتمادی بود. پولس او را فرزند، برادر و همکار خویش در کار گسترش انجیل مسیح خواند (رومیان ۱۶: ۲۱؛ اول تسالونیکیان ۳: ۲).

تکلیف برای هفته آینده

اول: در طول هفته آینده، دوم تیموتائوس ۱-۴ و تیطس ۱ - ۳ را بخوانید. هفته بعد، این مقدمه را تکمیل خواهیم کرد.

دوم: کتابهای دستور عمل "بروید و ملکوت خدا را موعظه کنید" را ملاحظه کرده و به آدرس اینترنتی www.dota.net مراجعه کنید. این آدرس را به حروف تکرار میکنم
سوم: هر شنبه تا چهارشنبه به برنامه " دوره شاگردسازی از رادیو " گوش دهید .